

Dubbelrol

Helaas is het al een aantal keren voorgekomen dat ik gevraagd werd de uitvaart van een familielid of dierbare vriend of vriendin te verzorgen. Helaas, omdat het altijd verdrietig is iemand te moeten verliezen. Daarnaast is het mooi om de uitvaart van iemand van wie je houdt te mogen begeleiden, máár ook moeilijk. Het is toch heel anders, ook al is het mijn werk. Enige tijd geleden is mijn laatste oma overleden. Ik zeg laatste oma, omdat ik veel oma's heb gehad. Toen mijn dochter 23 jaar geleden werd geboren hadden wij vijf generaties, zowel van mijn vaders als moeders kant. Ik heb mijn overgrootoma's dus nog gekend. Ik heb de uitvaart van twee oma's verzorgd en dus kort geleden van mijn laatste oma. Toen haar gezondheid achteruit ging had mijn oom, één van haar vijf kinderen al gevraagd of ik dat zou willen wanneer ze zou overlijden. Voor hen voelde het goed als ik dat wilde doen. Ik hoefde daar niet over na te denken. Het is mooi om een afscheid in familieverband vorm te geven. Mijn oma had vijf kinderen. Ik was het oudste kleinkind van de negen kleinkinderen en vijftien achterkleinkinderen die ze had. Oma is rustig in haar slaap overleden. Haar lichaam was op. Het was goed zo. Ik heb oma verzorgd samen met mijn tante en dat was mooi om te doen. Je weet natuurlijk precies hoe haar gezichtsuitdrukking was en hoe bijvoorbeeld haar haar zat, dus het voelde heel vertrouwd. Oma had wel een pacemaker die vanwege de crematie verwijderd moest worden. Op dat moment schakel je je gevoel denk ik een beetje uit, want dat is toch weer anders bij je eigen oma. Doordat de 'naasten' familieleden zijn voel je hun verdriet nog meer dan anders. Het verdriet van hen die achter blijven is bij iedere uitvaart voelbaar en soms raakt dat mijzelf ook terwijl ik de mensen niet echt ken. Nu was ik zelf één van die 'naasten', maar was ik ook in functie als de uitvaartondernemer. Vooral bij het afscheid in de aula van het crematorium voelde dat heel dubbel. Ik stond daar voor al die mensen waarvan er velen familie zijn. Eén van mijn tantes zou gaan spreken. Ik had ook mijn nichten en neef gevraagd of zij iets wilden zeggen bij het afscheid over hun herinnering aan hun oma. Voor sommigen was dat te moeilijk. Pas nu werd mij duidelijk hoe verschillend de relatie van mijn oma met haar kleinkinderen was geweest. De één had duidelijk een streepje voor gehad vergeleken met een ander waardoor de band met oma voor de één veel hechter was geweest dan voor de ander. De herinneringen en belevenissen waren zo verschillend. Er was verdriet om het gemis van een band en er was verdriet om het moeten gaan missen van een band. Ik heb lang nagedacht over de woorden die ik zou uitspreken bij dit afscheid. Ik wilde niemand kwetsen. Ik heb mijn oma omschreven zoals zij was, lief, maar niet de makkelijkste en ik heb niet verzwegen dat sommigen een streepje voor hadden. De omschrijving was voor velen zó herkenbaar. Er zijn herinneringen uitgesproken die voor de één heel herkenbaar waren en voor de ander totaal niet. Het afscheid was mooi door de persoonlijke sfeer en de muziek. Woorden en muziek raken je gevoel en maken emoties los. Ik heb mijn familie getroost bij hun verdriet en op dat moment mijn verdriet even weggestopt. Ik stond daar tenslotte in een dubbelrol. Ik was kleinkind en uitvaartondernemer.